

Oversigt over kan- og skal-ydelser på Voksen- og Plejeudvalgets område

Indledning

På Voksen- og Plejeudvalgets møde den 23. november 2022 blev det besluttet, at der skal udarbejdes en analyse over niveauet for indsatser på Sundheds- og Omsorgsområdet samt Socialområdet, så det fremgår hvilke indsatser, der ligger over de gældende lovkrav, og hvilke indsatser der ligger på niveau med lovkravene.

På den baggrund har forvaltningen udarbejdet en oversigt omhandlende kan og skal-ydelser på Voksen- og Plejeudvalgets område. Oversigten består af to dele. Del 1 omhandler de kan og skal-tilbud der findes på Sundheds- og Omsorgsområdet. Del 2 omhandler de kan og skal-ydelser der findes på Socialområdet.

I del 1 og 2 beskrives, hvilke ydelser, fordelt på paragraf, der tilbydes på henholdsvis Sundheds- og Omsorgsområdet og Socialområdet. I oversigten er der beskrivelse af, om der er tale om en kan-ydelse eller en skal-ydelse samt en beskrivelse af selve indholdet af ydelsen. Af oversigten fremgår det desuden, hvor mange borgere, der modtager den enkelte ydelse samt en beskrivelse af særlige forhold, der gør sig gældende i forhold til den enkelte ydelse. Endelig er beskrevet forslag til ændring af serviceniveau samt hvilke afledte effekter en ændring af serviceniveauet medfører.

Del 1 - Oversigt over kan og skal-ydelser på Sundheds- og Omsorgsområdet

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
Serviceoven						
§79a stk. 1 - Forbyggende hjemmebesøg	Skal	Tilbud om forebyggende hjemmebesøg	<p>Indsatsen er omstruktureret i 2022, sådan at borgere i de lovpligtige målgrupper (70-årige - der bor alene), 75 og 80-årige) tilbydes deltagelse i et fælles seniorarrangement fremfor et individuelt besøg.</p> <p>Ønsker borgeren ikke dette, foreskriver loven, at borger har krav på et individuelt besøg.</p> <p>De ældste borgere (82-årige) tilbydes fortsat et individuelt besøg. De individuelle besøg er allerede blevet nedjusteret fra 1,5 til 1 time.</p> <p>Norddjurs har yderligere udvalgt risikoborgere; borgere over 65, som har mistet ægtefælle/samlever samt borgere hvis ægtefælle/samlever er kommet på plejehjem. De tilbydes et individuelt besøg.</p>	<p>Det forventes, at ca. 300-400 borgere vil deltage i seniorarrangementer pr. år.</p> <p>Antallet af besøg til de 82-årige pr. år er endnu ikke kendt, da ændringen først blev implementeret i efteråret 2022.</p> <p>Antallet af besøg til risikogrupper er endnu ikke kendt, da ændringen først blev implementeret i efteråret 2022.</p>	<p>Der skete ændring i tilbuddet i 2022 med det formål, dels at optimere kvaliteten ved at der er flere forskellige fagprofessionelle ved et arrangement, så vi når den enkelte borger på flere områder dels at effektivisere ved at nå flere borgere for færre ressourcer.</p> <p>Det lovpligtige besøg forsøges effektiviseret ved en mere struktureret samtale end tidligere som nedbringer tidsforbruget. Effekten er ikke kendt p.t. Omlægning blev igangsat i efteråret 2022.</p>	<p>Ved tab af ægtefælle er risikoen for at dø inden for et år efter forhøjet.</p> <p>Der er også evidens for, at der kan opleves en øget grad af ensomhed, som kan have helbredsmaessige konsekvenser.</p>
§83a - Rehabiliterende personlig hjælp og pleje	Skal	<p>Tilbuddet indeholder følgende rehabiliterende ydelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ernæring • Støtte til struktur af daglige aktiviteter • Forflytning • Lejring/vending • Mobilitet • Bad • Personlig hygiejne • Toiletbesøg • Træning. 	Forløbet kan maksimalt vare 12 uger. Undervejs er der kontinuerligt fokus på at vurdere fremskridt udvikling med henblik på at sikre et effektivt forløb. Hvis borger bliver selvhjulpen inden de 12 uger er gået, afsluttes borger.	212		Der arbejdes med at reducere tiden inden for de 12 uger, hvorfor en evt. yderligere reduktion forventes at have lav effekt set op mod, at jo mere selvhjulpen en borger bliver, jo mindre pleje vil der efterfølgende være.
§83a - Rehabiliterende praktisk hjælp i hjemmet	Skal	<p>Tilbuddet indeholder følgende rehabiliterende ydelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indkøb • Rengøring • Tilberede/anrette mad • Tøjtvaske. 	Forløbet kan maksimalt vare 12 uger. Undervejs er der kontinuerligt fokus på at vurdere fremskridt udvikling med henblik på at sikre et effektivt forløb. Hvis borger bliver selvhjulpen inden de 12 uger er gået, afsluttes borger.	90		Der arbejdes med at reducere tiden inden for de 12 uger, hvorfor en evt. yderligere reduktion forventes at have lav effekt set op mod at jo mere selvhjulpen borger bliver, jo mindre pleje vil der efterfølgende være.
§83a - Rehabiliterende udlån	Skal	Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde modtageren af et rehabiliteringsforløb den nødvendige hjælp og støtte under forløbet med henblik på at nå de fastsatte mål, jf. stk. 2.	Rehabiliteringsteamet har mulighed for at hente basishjælpemidler på depotet til afprøvning - her laves ikke i første omgang sagsbehandling - da det er afprøvning for at se om det kan fremme selvhjulpenhed.	45	Et stop for ordningen betyder, at der ikke er brug for så stort et lager af basishjælpe-midler.	Konsekvensen ved stop for ordningen vil betyde længere forløb, mere sagsbehandling og borger vil ikke have samme mulighed for at blive selvhjulpen.
§83 stk. 1 -Personlig hjælp og pleje	Skal	<p>Tilbuddet indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bad 	<p>Bad:</p> <p>Der ydes den personlige pleje der er behov for, men som</p>	917	Der arbejdes på, hvordan vi kan skabe større fleksibilitet i	Det skal bemærkes, at en vurdering af de ydelser

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		<ul style="list-style-type: none"> • Personlig hygiejne • Toiletbesøg • Ernæring • Forflytning • Mobilitet • Lejring/vending • Støtte til struktur af daglige aktiviteter. 	<p>udgangspunkt kun bad én gang ugentligt.</p> <p>Ydelsen leveres som udgangspunkt i morgentimerne/formiddagen.</p>		opgaveløsningen herunder også en forståelse hos borgere ex i forhold til at bad kan ske over middag fremfor morgen.	som den enkelte borger modtager er baseret på en konkret og individuel vurdering.
§83 stk. 2 - Praktisk hjælp i hjemmet	Skal	<p>Tilbuddet indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indkøb • Rengøring • Tilberede/anrette mad • Tøjvask 	<p>Der ydes rengøring i daglige rum - rengøring består af støvsugning, gulvvask, aftørring af støv, rengøring af badeværelse.</p> <p>Flere borgere har brug for rengøring af badeværelse/ borde og gulve i køkken mere end serviceniveauet foreskriver for at det kan holdes rent over tid.</p> <p>Det skal bemærkes, at Kommunalbestyrelsen på mødet den 13. september 2022 besluttede, at rengøring ved borgere i eget hjem reduceres fra hver 2. uge til hver 3. uge.</p>	1.387	<p>Ændring:</p> <p>Der kunne defineres et maksimalt antal kvm., hvor der rengøres.</p> <p>Der kunne arbejdes på at få indført robot til støvsugning og gulvvask Det skal bemærkes, at der kommet principafgørelse på, at en robot er sædvanlig indbo, hvilket betyder, at borgeres selv skal anskaffe en robotstøvsuger.</p> <p>Alt hjælp der kan løses med velfærdsudstyr skal løses af dette før der kan tilbydes hjælp med sundhedsfagligt personale.</p> <p>Opvaskemaskine skal betragtes som almindeligt indbo således der ikke ydes hjælp til opvask i hånden.</p> <p>Det skal bemærkes, at der kommet principafgørelse på at opvaskemaskine er sædvanlig indbo, hvilket betyder, at borgeres selv skal anskaffe en opvaskemaskine.</p>	<p>Konsekvenser:</p> <p>Færre besøg til rengøring mv.</p> <p>Det skal bemærkes, at en vurdering af de ydelser som den enkelte borger modtager skal baseres på en konkret og individuel vurdering.</p>
§ 83 stk. 3 - Madservice	Skal	<p>Tilbuddet indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Almindelig fuldkost • Blød mad • Blød mad m/mos • Energireduceret • Gratin kost • Småt spisende. 	Retten til praktisk støtte til madlavning eller madservice.	472		
§ 84 stk. 1 + stk. 2 - Afløsning / aflastning	Stk. 1 - skal Stk. 2- kan.	<p>84 - Afløsning</p> <p>Stk. 1: Afløsning i hjemmet Praktisk hjælp efter §84</p> <p>Stk. 2: Midlertidig ophold Dagcentre</p>	<p>Afløsning - Selvudpeget hjælper</p> <p>Stk. 1. Nuværende niveau: Der tilbydes maksimalt 4 timer pr. uge</p> <p>Stk. 2. Nuværende niveau: Dagcenter - et dagcenter i kommunen i Auning for ikke demente. Desuden findes to yderligere tilbud for demente på hhv. Møllehjemmet og Fuglsanggården. Ofte bruges dagcenterfunktionen også til at sikre vedligeholdende træning. Der har tidligere været meget</p>	215	<p>Ændring:</p> <p>Tiden kunne nedjusteres fra de nuværende maksimale 4 timer pr. uge.</p> <p>Ændringer: Dagcenter: Det kunne overvejes at lave et tilbud i begge ender af kommunen så flere borgere i den østlige del</p>	<p>Konsekvens:</p> <p>Der vil skulle afvikles flere besøg i hjemmet vi kan måske ikke holde demente i hjemmet så længe som vi gør på nuværende tidspunkt og de vil derfor have brug for en plejebolig før i forløbet.</p> <p>Konsekvenser: Dagcenter: Der vil måske kunne</p>

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
			<p>lidt flow da borgere der er ind-visiteret har et permanent behov.</p> <p>Midlertidig bolig: Der er i dag boliger på, døgn i Auning, Digterparken og på 3 af vores plejecentre. Violskrænten, Glesborg og Farsøhthus. Døgn i Auning - målgruppe er kun borger med genoptræningsplaner.</p> <p>Digterparkens målgruppe er lettere genoptræning, planlagt aflastning, terminale forløb, rehabiliteringsophold.</p> <p>Plejecentrenes målgruppe er planlagt aflastning, terminale forløb.</p> <p>Der er for nuværende stort pres på pladserne.</p>		<p>kunne benytte sig af dagcenterfunktionen. Der kunne ses på en udvidelse af demensdagtilbuddet.</p> <p>Midlertidige boliger: Udvide antallet af pladser generelt så der bl.a. kunne tilbydes flere intensive rehabiliteringsforløb.</p>	<p>minimeres på antallet af afløsning i hjemmet hvor det er en til en tid. Der vil måske kunne sikres selvhjulpethed i længere tid hvis borgeren kunne modtage noget vedligeholdende træning i en dagcenterfunktion.</p> <p>Midlertidige pladser: De mest komplekse borgere vil i en periode have hjælpen tæt på i en recovery periode i stedet for at hjemmeplejen skal aflægge meget hyppige besøg i hjemmet. Der ville kunne tilbydes mere planlagt aflastning som kunne erstatte afløsning i eget hjem og borgere ville blive bekendt med plejecentrene i forhold til eventuel fremtidig bolig.</p>
§86 stk. 1 - Genoptræning	Skal	Genoptræningsydelse fra ambulansetræning i Grenå/Auning	<p>Serviceniveauet er justeret de seneste to år på baggrund af politisk godkendte indsatskataloger og kvalitetsstandarder for at imødekomme et stigende antal visitationer.</p> <p>Der tilbydes så vidt muligt holdtræning.</p>	<p>2019: 9 2020: 8 2021: 75 2022: 143</p>		<p>Yderligere reduktion i serviceniveau vil medføre, at borger ikke bliver genoptrænet til samme niveau. Risiko for øget behov for hjemmepleje, senere tilbagevenden til job samt nedsat livskvalitet.</p>
§86 stk. 1 - Genoptræning	Kan	Genoptræningsydelse - døgntilbud i Auning/Digterparken	<p>Der er ikke krav om at borger skal tilbydes genoptræning på døgntilbud. Vi oplever det dog særdeles hensigtsmæssigt til borgere der har et stort genoptræningsbehov og potentiale. Da døgntilbud er effektivt i forhold til hurtig bedring af funktionsniveau. Tilbuddet fungerer ligeledes som aflastning af hjemmeplejen, da der ellers ofte vil være behov for mange besøg.</p>	<p>2021: 4 2022: 1 2023: 1</p>		<p>Yderligere reduktion i serviceniveau vil medføre, at borger ikke bliver genoptrænet til samme niveau. Risiko for øget behov for hjemmepleje, senere tilbagevenden til job samt nedsat livskvalitet.</p>
§86 stk. 2 - Vedligeholdende træning	Skal	<p>Vedligeholdende træning og aktivitet i Auning/Grenå</p> <p>Udføres både ved terapeuter og aktivitetspersonale.</p>	<p>Serviceniveauet er justeret de seneste to år på baggrund af politisk godkendte indsatskataloger og kvalitetsstandarder for at imødekomme et stigende antal visitationer.</p> <p>Der tilbydes udelukkende holdtræning.</p>	<p>Visitationer: 2019: 505 2020: 421 2021: 334 2022: 520</p> <p>Aktuelt aktive borgere: 230 (ca. 1/3 kommer to gange ugentlig).</p>		<p>Ændring af serviceniveau vil betyde følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et stigende behov for hjemmepleje • Manglende aflastning af ægtefæller • Øget behov for plejebolig • Manglende tilbud til ensomme samt psykiatriske borgere • Manglende

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
						udslusningsmulighed for genoptræningsborger.
§ 94 - Valg af egen hjælper	Skal	Personlig hjælp Praktisk hjælp	Afløsning Selvudpeget hjælper.	17		
§ 95 - Udbetaling af tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. § 95 stk. 3	Skal/kan Kan	Hvis kommunen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter SEL §§83 og 84 kan kommunen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager. Udbetaling af tilskud til en nærtstående person, der helt eller delvist passer den pågældende.	Kontakt tilskud - rådighedstimer. Kontanttilskud - overvågning. Kontanttilskud - nærtstående.	0 (en på vej)		
§ 112 - Hjælpe midler + kørsel til f.eks. bandagist, afprøvning af hj.midler mm	Skal	Genbrugshjælpe midler Apps og Software Kropsbårne hjælpe midler	Indkøbsaftaler definerer en stor del af prisen på indkøb.	4.181		
§ 113 - Forbrugsgoder	Skal	Stk. 3 - kontant tilskud Stk. 5 - udlån fra depot Produkter, der er udviklet med henblik på den almene befolkning som målgruppe. Ændrer sig i takt med samfundsudviklingen: • Elscootere • Enkelte sanseprodukter • Ståstøttestole.	Forbrugsgoder/sædvanligt indbo.	103		
§ 113b - Forbrugsgoder	Kan	Støtte til forbrugsgoder og hjælpe midler i en begrænset periode.	Store udfordringer med denne øvelse, da den ofte kan betyde, at denne KAN paragraf kommer foran i køen ift. sager på venteliste. Nuværende Rummer udlevering af midlertidige hjælpe midler så som krykker, rollator mv. - har tidligere været regionens opgave, men overgik til kommunerne i 2020.	157	Ændring: Tilbuddet ydes ikke.	Konsekvens: Kan resultere i at borger vil have brug for besøg af hjemmeplejen.
§114 - Bil og bilindretning	Skal	Støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	Mangel på udbud presser prisen op, og det har vi ikke indflydelse på. Fokus i øjeblikket er serviceniveauet, men lovgivning er meget klar.	22	Ændring: Niveau kan skærpes.	
§ 116 - Boligindretning og boligskifte	Skal	Støtte til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	Er primært mindre boligændringer som fjernelse af dørtrin m.v. så borger kan færdes i bolig.	71	Ændring: Niveau kan skærpes.	Konsekvens: Flere besøg af hjemmeplejen.

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
§118 - Pleje af kronisk syge	Skal	Kommunalt ansættelse til pasning af nærtstående med varigt nedsat funktionsevne	Meget klar lovgivning.	2	Ændring af serviceniveau er ikke muligt.	
§119 - Pleje af døende	Skal	Orlov pasning af døende i eget hjem.	Meget klar lovgivning.	14	Ændring af serviceniveau er ikke muligt.	
§ 122 Merudgifter ved pasning af døende uden for sygehus	Skal	Tilbuddet indeholder: <ul style="list-style-type: none"> • Sondeernæring ernæringsprodukter, f.eks. proteindrikke • Sygeplejeartikler, f.eks. forbindinger • Ekstra vask af tøj og sengelinned • Tilskud til psykologbistand • Tilskud til fysioterapi. 	Kræver en terminalerklæring.	9 *Indsatsen er oprettet ultimo 2022		
Sundhedsloven						
§119 - Sundhedsfremme	Skal	Kommunens opgaver: Forebyggelse og sundhedsfremme består af indsatser i de lovpligtige forløbsprogrammer (KOL, Diabetes, Kræft, Hjerter, Depression) og udbydes rygestop.	Alle indsatser jf. forløbsprogrammer består af individuel afklarende samtale, som der er krav om. Alle forløb er gruppebaserede med max antal deltagere pr. hold. Fra efteråret 2022 er der foretaget en afgrænsning af borgere med depression, så borgere med stress så vidt muligt ikke indgår.	304 har deltaget		
	Kan	Indsats til overvægtige borgere.	Den afsatte kapacitet til forløb er reduceret til 6 pr. år. Tilbuddet ydes som gruppetilbud. Der ydes ikke individuelle forløb.	72		Ved yderligere reduktion forventes det, at ventelisten vil vokse yderligere, ligeså vel som senkomplikationer af overvægt, indlæggelser, sygemelding mv.
§131 - Omsorgstandpleje	Skal	Ekstra tandlægehjælp til personer med handicap, der har svært ved at følge de almindelige tandlægetilbud.	Nuværende: Borgere i eget hjem visiteres gennem visitationen. Borger på plejecentre visiteres af sygeplejerskerne der. Der er kutyme for at man som plejecenter borgere er berettiget. Dette er også anbefalingerne fra sundhedsstyrelsen, men få af disse borgere ville kunne benytte sig af almindelig tandlægetilbud.	12 *indsatsen er oprettet i 2022	Ændringer: Visitationen kunne centraliseres igen og kriterier være ens for alle borgere.	Konsekvenser: Flere borgere på plejecentre ville ikke få aftalt tandlægetider - konsekvensen af det dette er øget risiko for andre helbredsudfordringer så som underernæring og infektioner - der vil kræve en øget indsats sundhedsfagligt.
§138 -	Skal	Hjemmesygepleje efter			Borgere der kan fragte sig rundt -	Konsekvenser:

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
Hjemmesygepleje		lægehenvielse			selv handler, kommer til læge, mv. kan kun få leveret sygepleje i kommunens sygeplejeklinik. Klinikkerne findes både i Grenå, Glesborg og Allingåbro. Alle 3 steder med fine adgangsforhold.	Færre besøg hos den enkelte borger. Ved at spare på fagpersonalets transporttid optimeres brugen af fagpersonaler, der kan være svære at rekruttere.
§140 - Genoptræning	Skal	Genoptræning efter en plan udarbejdet af sygehuset eller læge. Ambulant i Auning/Grenå	Under kontrol fra Styrelsen for Patientsikkerhed Borger skal have et tilbud inden 7 dage. Kræver terapeuter med specialkompetencer grundet komplekse og specialiserede opgaver Serviceniveauet er justeret de seneste to år på baggrund af politisk godkendte indsatskataloger og kvalitetsstandarder for at imødekomme et stigende antal visitationer. Serviceniveauet er de seneste 2 år justeret, da det har været den eneste mulighed vi har haft for at kunne rumme en opgaveøgning i det omfang, som sker. Borgerne sættes på holdtræning, så snart det er muligt. Via lovgivningen er vi forpligtiget til at have individuel tilgang til borgerne.	Antal modtagne genoptræningsplaner: 2019: 1.330 2020: 1.193 2021: 1.321 2022: 1.596 2023: forventet 1.800		En yderligere serviceforringelse forventes at have store konsekvenser for udførelsen, kvaliteten og effektiviteten af opgaveløsningen, og kommunen ville være nødsaget til at tilkøbe genoptræning ved de privatpraktiserende fysioterapeuter. Mange borgere er i erhvervsaktiv alder og vil komme senere tilbage på arbejde.
§140 - Genoptræning Suppleres med §138 SUL §83 SEL	Skal i forhold til specialiseret rehabilitering. Underlagt forløbsprogram for hjerneskademrådet.	Genoptræning efter en plan udarbejdet af sygehuset eller læge. Døgntilbud Auning/Digterparken.	Lovgivningsmæssigt er kommunerne ikke forpligtiget på at skulle tilbyde genoptræning på en døgntilbud, men reelt set er det praksis i alle kommuner gør, da disse ekstremt komplekse opgaver er umulige at løse i eget hjem. Opgaverne skal løses af personale med specialkompetencer. For disse borgere er behovet genoptræning kompliceret at samtidig behov for kompleks sygepleje. Vi oplever at tilbuddet er effektivt og skaber stor værdi i forhold til at borger behov for mindre hjemmepleje efter udskrivelse. Døgntilbud giver mulighed for at specialtilbud kan håndteres i kommunen, hvilket øger kvalitet i forløbet og giver økonomisk mere effektive forløb.			Reduktion i serviceniveau vil medføre at borger ikke bliver genoptrænet til samme niveau. Dette betyder følgende: <ul style="list-style-type: none"> Øget behov for hjemmepleje, Manglende aflastning af ægtefæller Øget behov for plejebolig Manglende mulighed for at koordinere indsatserne i forløbet hvis det foregår i hjemmet Øget risiko for indlæggelse.
§140 - Hjælpe midler til genoptræning	Skal	Behov efter SUL §140 vurderes af trænende terapeuter samt terapeuter på sygehuset.	Hjælpe midlerne leveres med udgangspunkt i indkøbsaftaler - der er ikke frit valg på området.	304		
Lov om specialundervisning	Skal	Tilbuddet indeholder: <ul style="list-style-type: none"> Afasi/dysfagi, start, stor og lille pakke Hørevejleder Logopæd Stemme/stamme, start, lille og stor pakke 	Hvornår kan der ydes hjælp efter SUL §140? Der arbejdes efter LSU (Lov om specialundervisning). Der mangler interne leverandører, og det presser udgiften, da ekstern leverandør også er en ren forretning. Der er ansat hørevejleder og Logopæd til at løse	Høre-vejleder 20 timer/uge: 380 (CPR-numre) IKH: 4 timer/ugentlig til stemme/stammeområdet		Området er særdeles presset grundet stigende tilgang. Det vurderes, at opgaverne med nuværende ramme løses effektivt og med stor

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		<ul style="list-style-type: none"> Kompenserende spec. Undervisning. 	<p>opgaverne. Der benyttes IKH til stemme/stammeområdet, og har abonnement på</p> <p>Der mangler intern personale til at vurdere personkredsen.</p> <p>Der er koblet fagpersonale på visitationen så alle indkomne sager vurderes fagligt og kompetent.</p>	<p>Logopæd. Har 30 timer/uge Klarer alle indkommende opgaver på hjerneskeområdet inden for nuværende normering.</p>		kvalitet.
Andre tilbud						
Klippekortsordningen på plejecentre	Kan	<p>Ordningen for klippekort på plejecentre blev i 2017 og 2018 finansieret med 380 mio. kr. årligt, som VLAK-regeringen og støttepartiet DF afsatte i finansloven målrettet det eksakte formål. Siden er midlerne indgået som en del af bloktilskuddet. Derfor bestemmer kommunerne nu selv, om de vil bruge pengene til andre formål.</p>		200-250	Fuld afskaffelse af klippekortet på plejecentre.	<p>Beboere på plejecentre har i udgangspunktet en væsentlig nedsat funktionsevne og er afhængige af andres hjælp i en sådan grad, at det er vanskeligt eller uholdbart at bo i eget hjem, og den lave funktionsevne påvirker også muligheden for, at borger selv kan tage initiativ til, planlægge og deltage i aktiviteter på egen hånd.</p> <p>Klippekortsordningen bidrager til et mere indholdsrigt og værdigt ældreliv for beboerne på plejecentrene. Med afskaffelsen af klippekortet er der en risiko for, at de beboere, der benytter ordningen, vil føle deres livskvalitet reduceret og en øget oplevelse af ensomhed.</p>

Del 2 - Oversigt over kan og skal-ydelser på Socialområdet

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
Serviceoven						
§ 82 a - om gruppebaseret socialpædagogisk hjælp og støtte	Kan	Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.	<p>§ 82 a omfatter tilbud i form af gruppebaseret hjælp og støtte, som også kan etableres efter servicelovens § 85 om socialpædagogisk bistand, men sidstnævnte bestemmelse har en snævrere målgruppe end § 82 a, da det er en forudsætning for støtte efter § 85, at borgeren har betydelig funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer.</p> <p>Der er ikke klageadgang, da det er frivilligt for kommunalbestyrelsen at oprette og i øvrigt kommunalbestyrelsen, som fastsætter retningslinjerne herfor.</p>	0		
§ 82 b - om individuel tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte	Kan	Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om tidsbegrænset individuel hjælp, omsorg eller støtte samt tidsbegrænset individuel optræning og hjælp til udvikling af færdigheder.	<p>Anvendes for at iværksætte midlertidige tiltag, som kan afhjælpe at borger får en varig § 85 bostøtte. Såfremt en indsats på 6 måneder ikke kan afhjælpe behovet for § 85 bostøtte iværksættes dette. Formål: Undgå §85 bostøtte.</p> <p>KL har lige undersøgt, at rigtig mange kommuner benytter denne mulighed.</p> <p>§ 82 b omfatter tilbud i form af individuel tidsbegrænset hjælp og støtte, som også kan etableres efter § 85, om socialpædagogisk bistand, der har en snævrere målgruppe end § 82 b, og som ikke indeholder nogen øvre tidsgrænse.</p> <p>Der kan ikke dispenseres fra den øvre grænse på 6 måneder, og tilbuddet kan kun gives én gang til den enkelte borger for så vidt angår samme hjælpebehov.</p>	6	Indsatsen anvendes til at afklare om en midlertidig støtteindsats kan gøre, at der ikke iværksættes en varig bostøtte indsats. Indsatsen kan iværksættes hurtigt.	
§ 84 - om afløsning om aflastning	Skal/kan	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.	Der er tale om en langvarig ydelse.	4	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
		Stk. 2. Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer,				

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.				
§ 85 - om socialpædagogisk støtte i botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn), f.eks. botilbud efter §§ 105 og 115, i lov om almene boliger m.v.	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.	På det specialiserede voksenområde er der som forslag til effektivisering foreslået omlægning af bostøtte som gruppetilbud. Servicelovens § 82a / § 85 giver mulighed for at etablere bostøtte som gruppetilbud. Det skal bemærkes, at kommunalbestyrelsen på mødet den 13. december 2022 besluttede at reducere feriepuljen til beboere i botilbud med 20 pct.	133	Der forgår på nuværende tidspunkt et arbejde med at få udarbejdet forslag til omstillingsmuligheder på det specialiserede voksenområde, herunder forslag til beskyttet beskæftigelse. Dette arbejde præsenteres på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 31. maj 2023. I forhold til ferieordninger så skal de bemærkes, at der forelægges en principafgørelse om, at borger i botilbud har ret til 4-5 dages ferie. Der ses derfor ikke mulighed for at rykke på serviceniveauet.	
§ 85 - om øvrig socialpædagogisk støtte (socialpædagogisk støtte, som ikke leveres på botilbud eller i botilbudslignende boformer, men f.eks. i borgernes private hjem).	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Der er tale om et bredt spektrum af socialpædagogiske og andre støtteforanstaltninger. Der kan f.eks. gives vejledning, rådgivning, hjælp til selvhjælp til at udføre dagligdagens gøremål mv., herunder også til personer, som i vidt omfang selv er i stand til at træffe valg. Det kan f.eks. dreje sig om støtteforanstaltninger til lettere sindslidende, stof- og alkoholmisbrugere samt andre udsatte grupper. Det kan også være den meget intensive og omsorgsbetonede støtte, der ydes personer med meget betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer	Hvis kommunen kan konstatere, at rammerne for at levere den nødvendige støtte ikke er til stede, og det ikke uden videre er muligt at hjælpe borgeren i forhold til at finde en bolig eller indkvartering, vil borgeren være berettiget til et midlertidigt botilbud, indtil kommunen har sørget for, at borgeren kan få leveret den nødvendige hjælp på anden vis.	341	Gruppebostøtte etableres som en prøvehandling i løbet af 2023, hvilket blev godkendt som et effektiviseringstiltag i november 2022.	Gruppe anvendes kun i begrænset omfang i Norddjurs Kommune. Bostøtte i gruppeforløb kan være en fordel for nogen borgere, fordi borgerne får mere social kontakt end ved en bostøtte i hjemmet. Samtidig med, at man kan nå flere borgere med samme ressourcer.
§ 96 - om borgerstyret personlig assistance (BPA).	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af		14	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.				
§ 97 - om ledsageordning	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.		81	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
§ 98 - om kontaktperson for døvblinde	Skal	Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang tilbyde hjælp i form af en særlig kontaktperson til personer, som er døvblinde.	Kontaktpersonens opgaver er blandt andet at besøge og kommunikere med den døvblinde, orientere om hverdagen (avislæsning mv.) og at være bindeled til omgivelserne. Der kan være tale om at bistå med oversættelse af breve mv., ledsagelse på indkøb, hjælp ved kontakt med myndigheder, ved besøg samt til kurser og andre aktiviteter. Kriteriet for at modtage kontaktperson er at man er funktionelt døvblind.	1	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
§ 100 - merudgifter	Skal	Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.		38	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
§ 102 - behandling	Kan	Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske,	Serviceovens § 102 er en "kan-bestemmelse", som giver kommunen mulighed for at bevilge tilbud af behandlingsmæssig karakter. Bestemmelsen fastsætter imidlertid ikke nogen forpligtelse for kommunen, som således kan træffe en generel beslutning om, at der i kommunen ikke tilbydes hjælp til behandling. På nuværende tidspunkt vil det ikke give en mærkbar besparelse, hvis der træffes beslutning om, at kommunen ikke bevilger tilbud af behandlingsmæssig karakter efter § 102. Årsagen hertil er, at kommunen på	2		

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.	nuværende tidspunkt har en meget lille udgift hertil. Forvaltningen har dog en forventning om, at der i fremtiden vil være en stigning i antallet af ansøger til § 102.			
§ 103 - om beskyttet beskæftigelse	Skal/kan	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer	Der kan tilbydes beskæftigelse, f.eks. værkstedsarbejde, deltagelse i den interne drift eller i øvrige aktiviteter. Beskæftigelsen tilbydes personer med ophold i sociale boform. Beskæftigelsen bør have karakter af oplæring eller optræning og afpasses den enkeltes ansvar og muligheder. I forbindelse med deltagelse i sådanne beskæftigelsesforløb udbetales en arbejdsdusør.	77	Der forgår på nuværende tidspunkt et arbejde med at få udarbejdet forslag til omstillingsmuligheder på det specialiserede voksenområde, herunder forslag til beskyttet beskæftigelse. Dette arbejde præsenteres på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 31. maj 2023.	
§ 104 - om aktivitets- og samværstilbud	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.	Et aktivitets- og samværstilbud kan ikke nedsættes med henvisning til, at borgeren kan beskæftige sig selv, medmindre borgeren selv har udtrykt ønske om at være alene.	146	Der forgår på nuværende tidspunkt et arbejde med at få udarbejdet forslag til omstillingsmuligheder på det specialiserede voksenområde, herunder forslag til aktivitets- og samværstilbud. Dette arbejde præsenteres på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 31. maj 2023.	
§ 107 - om midlertidige botilbud inklusive tilknyttede ydelser f.eks. §§ 83 og 85 i lov om social service.	Kan/skal	Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold 1) til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og 2) til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov	Kommunen skal sørge for, at sagen er tilstrækkelig oplyst til, at kommunen kan foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens behov for hjælp og støtte som følge af borgerens funktionsnedsættelse. Kommunen kan ikke undlade at oplyse sagen og undlade at vurdere, hvilket behov for hjælp og støtte, borgeren har behov for, under henvisning til et princip om mindsteindgreb, da kommunen skal sørge for, at borgeren bliver kompenseret for følgerne af den nedsatte funktionsevne.	8	Der forgår på nuværende tidspunkt et arbejde med at få udarbejdet forslag til omstillingsmuligheder på det specialiserede voksenområde, herunder forslag til etablering af nye § 107 tilbud. Dette arbejde præsenteres på Voksen- og Plejeudvalgets møde den 31. maj 2023.	

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.				
§ 108 - om længerevarende botilbud inklusive tilknyttede ydelser f.eks. §§ 83 og 85, i lov om social service.	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.	Personer som ønsker at flytte til en anden kommune, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden kommune (frit valg).	25		
§ 109 - om at tilbyde midlertidig ophold i boformer til kvinder der har været udsat for vold mv. (krisecentre)	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.	Der kræves ikke en henvisning fra kommunen som betingelse for optagelse. Kommunen skal dog i alle tilfælde betale en takst for deres borgeres ophold på boformerne	11	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
§ 110 - om at tilbyde midlertidig ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke kan opholde sig i egen bolig. (Forsorgshjem)	Skal	Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.	Optagelse i disse boformer kan ske ved egen henvendelse. Der kræves således ikke en henvisning fra kommunen. Kommunen skal dog i alle tilfælde betale en takst for deres borgeres ophold på boformerne. Der er ny lovgivning på vej i forhold til borgere, der tager ophold på forsorgshjem og ændringer i regler om reduceret statslig refusion for at tilskynde kommunerne til øget brug af hjemløshousing First. Det er en omstillingsproces, som kan forventes at blive fordyrende. I dag kan kommunen ikke stille noget op i forhold til udgiften til forsorgshjem ud over at forsøge, at få borger i egen bolig.	26	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
Sundhedsloven						
§ 141 - (sundhedsloven) alkoholbehandling	Skal/kan	Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri behandling til alkoholmisbrugere. Stk.2. Alkoholbehandling skal iværksættes senest 14 dage efter, at alkoholmisbrugeren har henvendt sig til kommunen med ønske om at komme i behandling. Stk.3. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling i henhold til stk. 1 ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd,	En alkoholmisbruger har ret til vederlagsfri behandling på et alkoholambulatorium efter eget valg . Det vil sige, at en alkoholmisbruger uden henvisning har ret til behandling på et alkoholambulatorium, som ikke er en del af det kommunale tilbud. Borgere, der er visiteret til dag- eller døgnbehandling, kan inden for rammerne af visitationen fortsat frit vælge , hvilket dag- eller døgnbehandlingssted, de vil behandles på forudsat, at behandlingsstedet er godkendt af socialtilsynet	38	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	

Paragraf	Kan eller Skal- ydelse	Beskrivelse af paragraf	Bemærkninger	Antal borgere der primo 2023 modtager ydelsen	Ændring af tilbud	Afledt effekt ved nedlæggelse af tilbud
		jf. stk. 4, eller private institutioner				
§ 101 - (sundhedsloven) misbrugsbehandling	Skal/kan	<p>Kommunalbestyrelsen tilbyder personer, som ønsker at komme i stofmisbrugsbehandling efter denne lov eller efter lov om social service, en vederlagsfri lægesamtale.</p> <p>Stk.4. Kommunalbestyrelsen kan tilvejebringe tilbud om lægelig behandling i henhold til stk. 3 ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd eller private institutioner</p>	<p>Den enkelte kommune er forpligtet til at tilbyde personer, som har bopæl i kommunen, og som har et stofmisbrug, lægelig stofmisbrugsbehandling, hvilket i praksis vil sige substitutionsbehandling for misbrug af heroin og andre opioider, under forudsætning af, at der er indikation for behandlingen.</p> <p>Hvis kommunen ikke inden iværksættelse af stofmisbrugsbehandlingen kan tilbyde en lægesamtale med en læge, som i overensstemmelse med kommunens tilrettelæggelse af tilbuddet sædvanligvis gennemfører lægesamtaler, er kommunen forpligtet til at sørge for, at lægesamtalen gennemføres af en anden læge inden for fristen.</p>	108	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	
Lov om specialundervisning	Skal	Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få specialundervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning).	Vi har ikke på nuværende tidspunkt nogen, som modtager kompenserende specialundervisning, men vi kan ikke ændre på serviceniveauet.	0	Det vurderes, at der ikke kan foretages ændringer af tilbuddet.	